

Charlie Hebdo'ya Saldırı – Medyaya Şiddet ve Sansür

Charlie Hebdo dergisine düzenlenen silahlı saldırıdan sonra medya organlarına yönelik şiddet ve sansür vakalarında artış gözlemlendi.

7 Ocak'ta ölümcül saldırıya uğrayan Charlie Hebdo dergisine açık destek verdikleri için birçok medya organı şiddet ve sansürün hedefi oldu. Baskı, tehdit ve fiziki saldırılar...

Uluslararası medyanın geneli Charlie Hebdo dergisine yönelik silahlı saldırıyı izledi ve dayanışma gösterdi. Bazı hükümetlerin ve radikal çevrelerin tepkileriyle gecikmedi.

Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) örgütü, söz konusu yıldırma eylemlerini kınamakla birlikte devletleri, gazetecileri korumak için mümkün olan tüm çabayı göstermeye çağırıyor.

RSF, Charlie Hebdo saldırısı ve derginin 14 Ocak'ta son sayısını çıkardığı süreçte Türkiye, Rusya, İran, İsrail, Almanya, Fas, Tunus, Cezayir, Pakistan, Fransa ve Belçika'da yaşananları özetleyen bir açıklama yayınladı.

Türkiye'de sansür ve tehditler

Diyarbakır 2. Sulh Ceza Hakimliği, bir başvuru üzerine, İnternet sitelerinde, derginin 14 Ocak'ta çıkardığı "Hayatta Kalanların Sayısı"nda Muhammed Peygamberin resmedildiği kapağın yansıtılmasına yasak getirdi.

Muhafif **Cumhuriyet** gazetesi, Charlie Hebdo son sayısında çıkan bazı karikatürleri dört sayfalık bir ek halinde yayınladı. Yayından bir önceki gece (13 Ocak), İstanbul polisi, gazetenin basıldığı matbaaya giderek, gazeteyi inceledi. Bir saat sonra polis, dergi kapağındaki karikatürün yer almadığını tespit ettikten sonra savcılık talimatıyla gazetenin dağıtılmasına izin verdi.

Türkiye toplumunun bir bölümü, Twitter üzerinden #JeSuisCharlie ile birlikte #JesuisCumhuriyet etiketinin de yaygınlık göstermesi gibi, yayını memnuniyetle karşılarken, Cumhuriyet gazetesi köktendincilerin ve hükümete yakın bazı medya organlarının gazabına uğradı. Gazetenin genel yayın yönetmeni **Utku Çakırözer**, AFP Haber Ajansı'na tehdit telefonları aldıklarını bildirdi.

Türkiyeli çizerler, özellikle de **Penguen** ve **Leman** dergisi, Charlie Hebdo saldırısından sonra radikal İslamcılarca tehdit edildiler. Vahdet gazetesi köşe yazarı **İbrahim Yörük**, Twitter hesabından, "akıllı" olmalarını "tavsiye" ederek Penguen dergisini tehdit etti. Mesajda, "#CharlieHebdo Bak milletin inançlarına hakaret edilerek mizah yapılmaz #penguen @penguendergi gör bunları.." sözleri yer alıyordu.

Aynı derginin çizeri **Erdil Yaşaroğlu** “dini değerleri aşağıladığı” iddiasıyla son dönemde yargılanmıştı. Twitter üzerinden paylaşılan bazı mesajlar da gazeteyi hedef alıyordu. @kerem_cenk hesabının sahibine göre, Leman’da kellesi alınacak kişi sayısı 12’den fazla”. Bir diğerine göre, “Leman bu saldırıdan ders çıkarmalı” idi.

Rusya, sansür ve yıldırma arasında

Rusya’da medya ve iletişimlerin düzenlenmesinden sorumlu federal kuruluş olan Roskomnadzor, 13 Ocak’ta dini şahsiyetlerle ilgili karikatürlerin “Dini temelli nefrete teşvik edici” özellik taşıdığını, bu durumda söz konusu yayınlara ağır ceza öngören “aşırı yayın” muamelesi yapılacağını bildirdi.

Böylece, Rozkomnadzor kurumu, **Novosti Permi** (Perme Haberleri) gazetesi ve **59.ru** sitesini dava açmakla tehdit etti. Çeçenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Ramazan Kadirov da, **Moskova’dan Yankı** radyosunu İslamofobilikle suçlandı. Radyonun yazı işleri müdürü **Alexei Venediktov**, 11 Ocak’ta Kadirov’dan şikayetçi oldu.

İran: Gazetecilere toplanma yasağı

İran’da güvenlik güçleri ve istihbarat görevlileri, gazetecilerin 8 Ocak’ta Tahran’daki gazeteciler cemiyetinin önünde anma yapmasını engelledi. Bağımsız gazeteciler, çağırısı “Charlie Hebdo gazetesine yönelik terör saldırısının mağdurları ve ifade özgürlüğü anısına” yapmışlardı.

Ertesi gün, 185 İranlı gazeteci, kaleme aldıkları bir basın metninde “ifade özgürlüğüne yönelik saldırı eylemini” kınadı. Açıklamada, “Charlie Hebdo mağdurlarının yanındayız” da denildi.

İsrail’de ölüm tehditleri

İsrail’de **Haaretz** gazetesi karikatüristi **Nao Olchowski**, geçen hafta sonu, İsrail Ordusu’nun Temmuz-Ağustos 2014 sürecinde 13 Filistinli gazeteciye öldürdüğünü hatırlatan bir karikatür yayınladı. Karikatürün karşılığı ölüm tehditleri oldu.

Haaretz gazetesine göre, çizere yönelik tehdit ve nefret kampanyasının başında Habayit Hayehoudi Partisi yetkililerinden Ronen Shoval bulunuyor. Söz konusu partinin başındaysa, sıkça polemiklere karışan ve Pazar günü Paris’teki buluşmaya da katılan Naftali Bennett var.

Shoval’ın Facebook sayfasında, nefret içerikli onlarca yorum ve İsraili çizerin öldürülmesine dair çağrı okumak mümkün. Örneğin, mesajlardan bazıları, “Tanrının yardımıyla, Haaretz gazetecileri de Fransa’dakiler gibi öldürüleceklerdir” veya “Neden Haaretz’a karşı bir terör saldırısı olmadı?”.

Almanya’da bir gazete kundaklandı

Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) örgütü, 11 Ocak’ta, **Hamburger Morgenpost** gazetesine yönelik kundaklamayı protesto ediyordu. Gazete, Charlie Hebdo’yla dayanışmak için Muhammed karikatürlerini yayınlamıştı. Cumartesi gecesi, gazetenin bulunduğu binanın bodrum katına yanıcı bir madde atılmıştı. Neyse ki, can kaybı olmadı. Pazar günü gözaltına alınan iki şüpheli ön inceleme sonunda yeterli kanıt elde edilemediğinden serbest bırakıldı.

Uluslararası basına sansür

Charlie Hebdo son kapağında yer alan karikatür, çoğunlukla Müslüman ülkelerde sansüre uğradı. Muhammed Peygamberin görüntüsüne yer veren haftalık **Courier International**

gazetesinin son sayısı Cezayir, Tunus ve Fas'ta sansür edildi. Gazete, daha önce de Fas'ta yasaklanmıştı.

14 Ocak'ta Charlie Hebdo kapağını haberleştiren **Le Monde**, **Libération** ve **Marianne** gazetelerinin söz konusu sayılarının yayımına Fas'ta izin verilmedi.

Fas İletişim Bakanı Mustapha El Khalfi, HuffPost Fas'a yaptığı açıklamada, "Bu karikatürlerin yayımlanması provokasyon, kabul edilmez bir iftira ve de cezalandırılabilir. İnançlara saldırının ifade özgürlüğüyle alakası bulunmuyor" dedi.

Tunus ve Cezayir'de Courier International gazetesi, yayıncıların uyguladıkları otosansürün kurbanı oldu. Karşılık görme korkusuyla gazetenin dağıtılmamasına karar verildi. Pakistan'da New York Times gazetesinin Charlie Hebdo kapağını gündeme getiren sıradan bir haberi sansürlendi.

Avrupa Birliği içerisinde saldırılar

Gazeteler izole şekilde tehditler aldılar ki, bugünkü şartlar altında, yetkililerce durum ciddiye alındı.

Fransa'da, elinde tornavida olan bir kişi, 8 Ocak'ta, haftalık **Valeurs Actuelles** (Günümüz Değerleri) dergisinin bulunduğu binaya girmeye kalkıştı. Bu kişi gözaltına alındı.

Aynı gün, **Le Canard Enchaîné** dergisi, Charlie Hebdo'dan sonra sıranın kendisine geldiğini bildiren tehditler aldı: "Sıra sende". Gönderilen mesajda, dergi çalışanları "baltayla kesilmek" ile tehdit edildiler.

Belçika'da, Paris saldırılarının anıldığı 11 Ocak'ta, **Le Soir** gazetesine telefon eden ve kimliği teyit edilemeyen bir kişi, "Yazı işleriniz havaya uçacak. Siz bizi ciddiye almıyorsunuz" dedi. Bu kişi, gazetenin saldırıyı medyateze etmesini kınıyor ve yayını aşırı sağın oyununa gelmekle suçluyordu. Bunu üzerine gazete bürosu boşaltıldı. Le Soir, Charlie Hebdo'ya yönelik saldırının ertesi günü, Muhammed karikatürlerini yayınlamayı tercih etmişti.